

«Бекітемін»

Колледж директоры
Л. Разбекова-Тулеуханова
2024ж

Астана қаласы әкімдігінің «Техникалық колледжі» ШЖҚ МҚК
Колледж қызметкерлерінің және оқытушылардың кәсіби этикасы мен
ар- намыс кодексі

1. Жалпы ережелер

1. Ар-намыс Кодексі колледж қызметкерлерінің және оқытушылардың қарым қатынасының қағидасын, ережесін және мінез-құлыш нормасын қарастырады.
2. Ар-намыс Кодексі колледж құндылықтары, саясат, сапа саласы мақсатында құрастырылған
3. Оқытушы ар-намыс Кодексін сақтай отырып және оның принциптерін жүзеге асыруда колледждің жоғары адамгершіліктің, интеллектуалдық күштің үлгісіне айналуға, оның имиджінің және іскерлік беделінің артуына бар күш-жігерін салуы тиіс.
4. Ар-намыс Кодексінің Ережелері лауазымы мен жұмыс істеу мерзіміне қарамастан барлық оқытушылар үшін бірдей болып саналады.
5. Ар-намыс кодексі мәтіні колледж интернет-ресурсында орналастырылады.
6. Ар-намыс Кодексі колледж әдістемелік кенеспен қарастырылған және шешім қабылданды.

2. Нормативті нұсқаулар

Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің осы ар-намыс кодексі (Мемлекеттік қызметшілер қызмет этикасының қағидалары) (бұдан әрі - Кодекс)

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы 30 тамыз 1995 ж;
2. «Мемлекеттік қызмет туралы» 23 қараша 2015 ж. № 414-В ЗРК;
3. Қазақстан Республикасының Заңына «Білім туралы», 27 шілде 2007 года № 319-II Қазақстан Республикасының Заңына және жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілері мінез-құлқының негізгі стандарттарын белгілейді.

Педагогикалық әдептің негізгі қағидаттары мыналар болып табылады

- 1) Адалдық: Педагог адалдығы олардың оқыту мен тәрбиелеу нәтижесіне, өз қызметіндегі түзетулерді жүзеге асыра білуіне, сынға және рефлексияға қабілетін дамытуға, окушылардың, ата-аналардың, әріптестердің кез келген пікірі үшін ашықтығына жауапкершілігін білдіреді;
- 2) Әділдік: Педагог әділдігі оның бағалау қызметінің ашықтығын, олардың құрған білім беру ортасының айқындылығын білдіреді. Әділдік педагогке окушының, оның ата-анасының (заңды өкілдерінің), әріптестерінің құқығын бұзуға тыйым салады;
- 3) Өзінің абырайын және қадір-қасиетін құрметтеу: Педагог өзінің кәсіби назарындағы объектілер болып табылатын окушының, ата-ананың, адамдардың абырайы мен қадір-қасиетін құрметтейді, олармен қарым-қатынас жасауда өнегелі. Ол баланың дамуын шынымен қалап, оған әрқашан

көмектесуге дайын екендігін білдіріп, білім алушының жетістігін (жетіспеушілігін) бағалауда әдептілік танытады. Білім беру процесін катысушыларына қатысты күш көрсету, моральдық және психикалық қысым жасау әдістерін қолдануға мұлдем жол бермейді;

4) Жалпы адами құндылыктарды құрметтеу: педагог жалпы адами құндылыктардың басымдылығын мойындай отырып, әрбір ұлт мәдениетін ерекшелігіне, құндылығына және қадір-қасиетіне құрметпен қарайды. Педагог ұлтаралық катынастар мәдениетін тәрбиелейді, білім алушыларды жасына, жынысына, тіліне, ұлтына, діни көзқарасына, азаматтығына, шығу тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мұліктік жағдайына немесе өзге де кез келген жағдайларға қарамастан барлық ұлттар мен барлық адамдардың құқығы мен қадір-қасиетін құрметтеуге үйретеді; Педагог мектеп ұжымында сенім білдіру және құрметтеу ахуалын жасауға мүмкіндік тузызады;

5) Кәсіби ынтымактастық: педагог мамандық мәртебесі туралы ойлайды, әріптестерінің абырайын және қадір-қасиетін құрметтейді, мұғалім беделіне нұқсан келтіретін іс-әрекеттерге жол бермейді. Педагог, қандай да бір дұрыс емес нарселерді жасауға, өз әріптестерінің сеніміне нұқсан келтіруге, олардың кәсіби міндеттерін атқаруына кедергі жасауға, оларға қандай да бір шығын келтіруге жол бермейді. Педагог өз әріптестерінің теориялық және әдістемелік шеберлік деңгейін арттыруға, шығармашылық кабілеттін дамытуға, киын жағдайға тап болған әріптестеріне көмек беруге жәрдем көрсетеді. Кәсіби ынтымактастық жалғандық пен әділесіздікті актауға қызмет етпейді;

6) Үздіксіз кәсіби даму. Педагог өзінің кәсіби шеберлігін, зияткерлік, шығармашылық және жалпы ғылыми деңгейін жетілдіреді. Педагогикалық әдептің негізгі нормалары Педагог қызметкер өз қызметінде:

- білім алушылар мен тәрбиеленушілерді ата-аналарына, этномәдени құндылықтарға құрмет көрсетуге, коршаған әлемге ұқыпты қарауға, жоғары адамгершілік тұрғыда тәрбиелеуге мүмкіндік жасайды;
- Қазақстан Республикасы педагог қызметкерінің жоғары атағының беделін тусіруғе мүмкіндік тузызатын іс-әрекеттерді жасауға жол бермейді;
- өзінің кәсіби шеберлігін үздіксіз жетілдіреді, өз бетінше білім алу және өзін-өзі жетілдірумен белсенді түрде айналысады;
- сінбек тәртібін бұлжытпай сактайады;
- білім беру үйімінің мұлкіне ұқыпты қарайды және оны жеке мақсатта пайдаланбайды;
- сыйбайлас жемкорлықтың алдын алу бойынша шараптар қабыллайды, өзінің шыншыл, адаптация мен ұлттық мәдениеттің үлгі болады;
- қызметтік ақпараттарды пайдалану мүмкіндік және өзге де жеке мақсаттарда пайдалануға жолбермейді;
- өзі үлгі бола отырып, ұжымда тұракты және жағымды моральдық-психологиялық жағдай қалыптастыруға мүмкіндік жасайды;
- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезеңінде іскерлік киім үлгісінде болады.

3. Білім беру процесіне қатысушылармен қарым-қатынас жасауда педагог қызметкер:

1. жасына, жынысына, ұлтына, діни сеніміне, азаматтығына, шығу тегіне,

әлеуметтік, лауазымдық және мұліктік жағдайларына немесе кез келген өзге де мән-жайларға қарамастан адамның құқығын, абыроы мен қадір-қасиетін құрметтейді;

2. білім беру процесіне катысушыларға катысты қаржылық және өзге де бопсалу фактілеріне жол бермейді, өз әріптестері тарағынан осындай іс-әрекеттерді болдырмау үшін күш салады;

3. өз іс-әрекетімен қоғам тарағынан дәлелді сыйндарға жол бермейді, оған сабырлылықпен қарайды, өзінің қасіби қызметіндегі кемшіліктерді жою және оны жақсарту үшін сыйндарлы сыйнды пайдаланады;

4. білім беру процесінің катысушыларына қасіби колдау көрсетеді. Әріптестермен қарым-қатынас жасауда педагог қызметкер

5. жалпы қабылданған адамгершілік-әдептілік нормаларын, сырғайылық пен биязылықты сақтайды;

6. басқа педагог қызметкердің қасіби біліктілігіне көпшілік алдында күмән келтірмейді. Оқытушы ар-намыс Кодексінің қағидаларын іске асыру және бағытын үстану үшін жауапкершілікті озіне ала отырып, колледж жоғары адамгершілік, зияткерлік күштің үлгісіне айналуы және оның имиджі мен іскерлік беделін нығайтуға өз үлесін косуы үшін барлық күш-жігерді жүмсауы тиіс. Жарғыда және басқа да нормативтік-директивті құжаттарда қарастырылған ар-намыс кодексін, ережелерді бұзғаны үшін тәртіптік және әкімшілік жаза (ескерту, сөгіс, катаң сөгіс) колледжден босатуға дейін колданылады

4. Басшы және қызметкер арасындағы қарым-қатынас

1. Басшы міндетті:

- өзінің қасіби және жалпы адамгершілік мінезд-құлқымен қызметкерлерге үлгі болуға;
- өзінің мінезд-құлқы нормаларын іскерлік өзара қарым-қатынастың корпоративтік этикасының негізгі ережелеріне негіздеу.
- қызметкерлерді тұлға ретінде құрметтеу, олардың намысына нұқсан келтірмеу;
- қызметкерлері алдында өз катесін түсіну және оларды сөкпеу;
- ұжымда сыйласымды және іскерлік ахуал қалыптастыруға.

5. Қызметкер міндетті:

- енбек тәртібіне бағыну
- жұмыста болмаган себебі туралы басшыға уақытылы акпарат беру
- колледж басшысының түрін, аты-жөнін білу
- кездескен жағдайда бірінші болып амандасу
- үй-жайларға кіргенде бірінші болып амандасу

6. Әріптестермен қарым-қатынас:

- бір-біrine сыйластықпен қарашу;
- түсінбеушілік болған жағдайда міндетті тұрде кешірім сұрау;
- басқа қызметкерлердің көзінше әріптестерді, басшыны сынамау;
- есектерді таратпау
- жұмыс уақытында тек қана қызметтік міндеттемелерді орындау
- үстамды болу, дөрекілік көрсетпей
- әріптестерге көмек беру, білім және тәжірибемен бөлісу
- басты қасіби міндетті ретінде жұмысқа деген қатынас,
- студенттерге үлгі болу;
- ғылыми-педагогикалық біліктіліктің жоғары деңгейін үнемі колдан, құзыретті болу
- окушылардың білімін, іскерлігін және дағдыларын әділ және шынайы бағалау

- колледждің ғылыми жетістіктерін арттыруға өз күші, білімі және тәжірибесімен болісу
  - плағиатты қолданбау
  - жарияланбаган дереккөздің құпиялығын сақтау.
- Мажіліс пен жиналыштарды откізу**
- жиналыш және мәжіліске уакытында келу;
  - күн тәртібімен алдын ала танысып, қажетті материалдарды өзімен бірге ала келу;
  - жиналыш және мәжіліс басталар алдында ұялы телефонды өшіру;
  - отырыс болып жатканда кіргенде және шыққанда айғайлан кешірім сұрамау;
  - жеке мәселелерді шешу үшін жиналыш мінбесін қолданбау.

Ар-намыс кодексінің нормаларын бұзғанда үшін жауапкершілік Ар-намыс кодексі барлық қызметкерлер және оқытушылар үшін тен дәрежедегі іс болып табылады.

Оқытушылар және қызметкерлер Ар-намыс кодексін білуі міндетті және өз қызметіндегі мінез-құлқында осы нормаларды ұстануға тиісті; Осы Кодекс ережелерін бузу колледж оқытушысы және қызметкерлерінің мәртебесіне үйлеспейтін іс ретінде қарастырылады.

Кодекс нормаларын бұзған оқытушылар мен қызметкерлер үшін келесі шаралар қолданады:

- көпшілік алдында кешірім сұрау ұсынысы;
- басшылық кенесінде тәртіпті талқылау;
- тәртіптік жаза қолдану.
- ауызша ескерту
- жазбаша ескерту
- қатаң сөгіс
- жұмыстан шығару.